

Հավելված 1

ռեկտորի 27.10.2023թ. թիվ 1200 Ն/Մ հրամանի

«ՎԱՆԱԶՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ» ՀԻՄՆԱԴՐԱՄԻ
ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

«Վանաձորի 2. Թումանյանի պետական համալսարան» հիմնադրամի (այսուհետ՝ համալսարան) ֆինանսների կառավարման քաղաքականությունը նախատեսում է համալսարանի ֆինանսական ռեսուրսների օգտագործումը համալսարանի ռազմավարությամբ սահմանված հետևյալ խնդիրների և գործառույթների իրականացման համար՝

1. Համալսարանի ֆինանսների արդյունավետ կառավարում.
2. Ֆինանսական կայունության պահպանում.
3. Ֆինանսական միջոցների ներգրավման բազմազանեցում.
4. Համալսարանի եկամուտների ավելացում.
5. Ընթացիկ ծախսերի և կապիտալ ներդրումների օպտիմալացում:

Ֆինանսների կառավարման քաղաքականությունը նախանշում է այն սկզբունքները, ուղեցույցները և ընթացակարգերը, որոնք կարգավորում են ֆինանսական որոշումների կայացումը համալսարանում:

Համալսարանն իր ֆինանսական ռեսուրսների կառավարումը իրականացնում է ինքնուրույն՝ համաձայն ՀՀ օրենքների, ՀՀ ԿԳՄՍ նախարարության ընդունած որոշումների և համալսարանի կանոնադրության:

Համալսարանի ֆինանսական քաղաքականության արդյունավետ իրականացումը հնարավոր է բոլոր ֆինանսական հոսքերի, գործընթացների հստակ պլանավորման դեպքում:

Ֆինանսական պլանավորման համար անհրաժեշտ պայմաններն են՝

- հիմնավորված ծախսերի հաշվառման համակարգի առկայություն,
- մշակված հաշվապահական հաշվառման համակարգի առկայություն,
- պարտականությունների հստակ բաշխումը՝ ըստ կառավարման մակարդակների, ստորաբաժանումների և այլ պատասխանատուների:

1. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

1.1 Մույն փաստաթուղթը սահմանում է համալսարանում ֆինանսների կառավարման քաղաքականությունն ու ընթացակարգը:

1.2 Փաստաթղթի նպատակն է համալսարանի կայուն ֆինանսական համակարգի ստեղծման հիմքերի մշակումը:

1.3 Փաստաթուղթն ընդունվում և փոփոխվում է համալսարանի ռեկտորի հրամանով:

2. ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՆՊԱՏԱԿԸ

Համալսարանի ֆինանսական կառավարման քաղաքականության նպատակն է ապահովել արդյունավետ և պատասխանատու ֆինանսական կառավարում, խթանել թափանցիկությանն ու հաշվետվողականությանը և աջակցել համալսարանի ռազմավարական նպատակներին:

Համալսարանի ֆինանսական գործունեության ռազմավարական նպատակն է համալսարանի ֆինանսավորման համակարգի բարեփոխումը, կրթական, գիտական, խորհրդատվական, տնտեսական ու սոցիալական ոլորտներում կայուն ֆինանսական վիճակի հաստատումը:

Իր առաքելությանը համապատասխան միջոցառումներ կազմակերպելիս համալսարանը առաջնորդվում է հստակ ֆինանսական ռազմավարությամբ: Այդ նպատակով կազմակերպվում և իրականացվում է ֆինանսական ռեսուրսների վերլուծություն և գնահատում, պլանավորում և բաշխում, հաշվապահական հաշվառում, ֆինանսական միջոցների և հոսքերի վերահսկում և աուդիտ:

3. ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐԻ ՎԵՐԼՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ

Համալսարանի ֆինանսական ռեսուրսների արդյունավետ պլանավորման համար անհրաժեշտ է իրականացնել համալսարանի ֆինանսական ռեսուրսների վերլուծություն և գնահատում: Սա թույլ կտա համալսարանին կառուցել կայուն բյուջե, օպտիմալացնել ծախսերը և առավելագույնի հասցնել ռեսուրսների օգտագործումը:

Համալսարանի ֆինանսական միջոցների վերլուծությունն ու գնահատումը ներառում է ֆինանսական տվյալների մանրամասն ուսումնասիրությունը, համալսարանի ընթացիկ և ոչ ընթացիկ ակտիվների գնահատումը, ֆինանսական վիճակի գնահատումը և արդյունավետ ֆինանսական կառավարման ռազմավարության մշակումը:

Վերլուծության առաջին քայլը համալսարանի եկամտի բոլոր աղբյուրների ուսումնասիրությունն է: Սա ներառում է պետական ֆինանսավորումը, ուսման վարձերը, դրամաշնորհները, նվիրատվությունները և եկամտի այլ աղբյուրները:

Ծախսերի վերլուծությունը կօգնի որոշել, թե ինչպես են ծախսվում համալսարանի գումարները: Սա կարող է ներառել անձնակազմի աշխատավարձերը, վարչական ծախսերը, ենթակառուցվածքները, գիտական հետազոտությունները և այլն:

Համալսարանի եկամուտների և ծախսերի փոփոխությունը վերջին մի քանի տարիների ընթացքում կօգնի բացահայտելու ընդհանուր միտումները և կանխատեսելու ապագա ֆինանսական հոսքերը:

4. ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐԻ ՊԼԱՆԱՎՈՐՈՒՄ ԵՎ ԲԱՇԽՈՒՄ

Համալսարանում ֆինանսական ռեսուրսների պլանավորումը իրականացվում է՝ ելնելով համալսարանի կողմից սահմանված նպատակների, խնդիրների և զարգացման ռազմավարական պլանից:

Ֆինանսական ռեսուրսների պլանավորումը ներառում է համալսարանի բոլոր եկամուտները և ֆինանսական միջոցների ծախսման ուղղությունները համալսարանի զարգացման ապահովելու համար:

Համալսարանի ֆինանսական պլանավորման գլխավոր բաղադրիչը համալսարանի բյուջեի պլանավորումը՝ նախահաշվի կազմումն է:

Ֆինանսական պլանավորումն ուղղված է հետևյալ խնդիրների լուծմանը.

Ա. Համալսարանի եկամուտների ավելացման պահուստների ստեղծում,

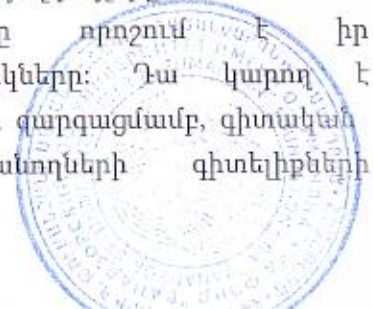
Բ. Ֆինանսական ռեսուրսների արդյունավետ օգտագործում, համալսարանի զարգացման առավել ռացիոնալ ուղղությունների որոշում,

Գ. Ֆինանսական հոսքերի օպտիմալ կառավարում:

Ֆինանսական ռեսուրսների բաշխումը սկսվում է ռազմավարական պլանավորումից, երբ համալսարանը որոշում է իր տեսլականը և զարգացման նպատակները:

Համալսարանի ռեսուրսների բաշխման գործընթացը ներառում է հետևյալ քայլերը.

- Առաջնահերթությունների սահմանում. Համալսարանը որոշում է իր առաջնահերթությունները և ռազմավարական նպատակները: Դա կարող է պայմանավորված լինել ակադեմիական որոշակի ոլորտների զարգացմամբ, գիտական հետազոտություններով, ենթակառուցվածքներով, ուսանողների գիտելիքների զարգացմամբ և այլն:

- Բյուջեի պլանավորում. հիմնվելով առաջնահերթությունների վրա՝ համալսարանը մշակում է բյուջեի պլան, որը որոշում է, թե որքան գումար է հատկացվելու գործունեության յուրաքանչյուր ոլորտին:
- Ռեսուրսների բաշխում. բյուջեի պլանի համաձայն ռեսուրսները (ֆինանսական, մարդկային, ժամանակային և այլն) բաշխվում են տարբեր բաժինների, ֆակուլտետների, նախագծերի և ծրագրերի միջև:
- Արդյունքների հետևում. ռեսուրսների բաշխումից հետո պահանջվում է պարբերաբար իրականացնել արդյունքների մոնիտորինգ և գնահատում: Սա ապահովում է ռեսուրսների արդյունավետ օգտագործումը և պլանավորված նպատակներին հասնելը:

Ռեսուրսների ճիշտ բաշխումը համալսարանի ռազմավարական կառավարման առանցքային ասպեկտն է: Այն թույլ է տալիս համալսարանին առավելագույնի հասցնել իր արդյունավետությունը, հասնել իր նպատակներին և հաջողությամբ մրցակցել կրթության և հետազոտության ոլորտում:

5. ՀԱՇՎԱԳԱՀԱՎԱՆ ՀԱՇՎԱՌՈՒՄ

Հաշվապահական հաշվառումը կարևոր դեր է խաղում ֆինանսական ռեսուրսների կառավարման քաղաքականության մեջ: Արդյունավետ հաշվապահական հաշվառումը թույլ է տալիս ավելի արդյունավետ կառավարել ֆինանսները, ապահովել ֆինանսական տեղեկատվության թափանցիկությունն ու ճշգրտությունը, ինչպես նաև պահպանել ֆինանսական կանոններն ու կանոնակարգերը: Ֆինանսական կառավարման քաղաքականության մեջ ներառված հաշվապահական հաշվառման ասպեկտներից են.

- **Եկամուտների և ծախսերի հաշվառում:** Հաշվապահությունը թույլ է տալիս մանրամասնորեն հետևել համալսարանի բոլոր եկամուտներին և ծախսերին: Այն ներառում է ուսման վարձերը, դրամաշնորհները, պետական ֆինանսավորումը, վարչական ծախսերը, ծառայությունների մատուցման հետ կապված ծախսերը, գիտական հետազոտություններին ուղղված ծախսերը և այլն:
- **Ակտիվների և պարտավորությունների հաշվառում:** Ակտիվների (օրինակ՝ գույք, սարքավորումներ) և պարտավորությունների (օրինակ՝ պարտքեր, աշխատավարձի պարտավորություններ) հաշվառումը թույլ է տալիս գնահատել համալսարանի ֆինանսական վիճակը և նրա ֆինանսական պարտավորությունները կատարելու կարողությունը:
- **Ֆինանսական ստանդարտներին համապատասխանությունը:** Ֆինանսական միջոցների հաշվառումը պետք է համապատասխանի ընդունված ֆինանսական ստանդարտներին և կանոնակարգերին: Դրանք կարող են լինել Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտները կամ ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտները:
- **Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստում:** Հաշվապահական հաշվառման արդյունքում պատրաստվում են ֆինանսական հաշվետվություններ, ինչպիսիք են՝ հաշվեկշիռը, շահույթի և վնասի մասին հաշվետվությունը, դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը և այլն: Այս հաշվետվությունները տեղեկատվություն են տրամադրում համալսարանի ֆինանսական գործունեության մասին:
- **Վերահսկում և աուդիտ:** Հաշվապահական հաշվառումն ապահովում է համալսարանի ֆինանսական գործունեության ներքին վերահսկողությունը: Ֆինանսական

հաշվետվությունների աուդիտը օգնում է հաստատել տրամադրված ֆինանսական տեղեկատվության ճշգրտությունն ու հավաստիությունը:

- **Տեղեկատվության վերլուծություն:** Հաշվապահական տեղեկատվությունը կարող է օգտագործվել ֆինանսական արդյունքների, շահութաբերության, իրացվելիության և այլ ֆինանսական ցուցանիշների վերլուծության համար: Մա օգնում է ռեսուրսների բաշխման վերաբերյալ որոշումներ կայացնելուն:

Հաշվապահական հաշվառումը՝ որպես ֆինանսական ռեսուրսների կառավարման քաղաքականության մաս, օգնում է համալսարանին ավելի արդյունավետ կառավարել իր ֆինանսները, ապահովել ֆինանսական թափանցիկությունը և համապատասխանությունը, կայացնել ֆինանսական որոշումներ՝ իր կրթական և գիտահետազոտական նպատակներին հասնելու համար:

6. ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ԵՎ ՀՈՍՔԵՐԻ ՎԵՐԱՀԱՏՎՈՒՄ ԵՎ ԱՌԻԴԻՏ

Ֆինանսական միջոցների և հոսքերի վերահսկման գործընթացը ապահովում է ֆինանսական ռեսուրսների օգտագործման թափանցիկությունը, ճշգրտությունը և արդյունավետությունը, ինչպես նաև օգնում է բացահայտելու հնարավոր ռիսկերն ու թերացումները:

Ֆինանսական միջոցների և հոսքերի վերահսկման հիմնական նպատակն է պլանավորված բյուջեի և ֆինանսական որոշումների կատարումը: Այն թույլ է տալիս բացահայտել պլանավորված ցուցանիշներից շեղումները և անհրաժեշտության դեպքում ժամանակին շտկել ռազմավարությունը:

Համալսարանում կարող է իրականացվել ֆինանսատնտեսական վիճակի ներքին և արտաքին աուդիտ:

Աուդիտների արդյունքը արտացոլող հիմնական փաստաթղթերն են համալսարանի հաշվապահական և ֆինանսական գործունեության վիճակի ստուգման ակտերը և տեղեկանքները:

Համալսարանում, ըստ սահմանված ժամկետների, իրականացվում է ֆինանսատնտեսական վիճակի վերահսկում: Վերահսկման արդյունքների հիման վրա իրականացվում է ֆինանսատնտեսական ընթացիկ վիճակի վերլուծություն և գնահատում:

Ֆինանսական հաշվետվությունը պետք է պատրաստ լինի առնվազն հաշվետու տարվա ավարտին և ապահովի հետևյալ կետերը.

- Համեմատել բյուջեն փաստացի ֆինանսական ցուցանիշների հետ,
- Ներառել բոլոր եկամուտների և ծախսերի աղբյուրները,
- Ապահովել տարեվերջյան մնացորդների արտացոլումը,
- Բացահայտել այլ տիպի խնդիրները և թերացումները:

Ֆինանսական միջոցների և հոսքերի վերահսկման և աուդիտի հիմնական նպատակներն են.

- **Հաշվետվությունների հավաստիացում** - Աուդիտորները ստուգում են ֆինանսական հաշվետվությունները, թե արդյոք պատշաճ կերպով են կիրառվում ֆինանսական հաշվետվությունների ստանդարտների պահանջները:
- **Հասույթի և ծախսերի հաշվառումը** - Պարզաբանել հասույթի և ծախսերի ճանաչումը, ստուգել կազմակերպության գործունեության ընթացքում կատարված ծախսերի նպատակայնությունը, փաստաթղթավորումը և նրանց ժամանակին արտացոլումը ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:
- **Հնարավոր ռիսկերի բացահայտում:** Աուդիտը օգնում է բացահայտելու կազմակերպության ֆինանսական ռիսկերը և հնարավոր սպառնալիքները:

Ֆինանսական միջոցների և հոսքերի վերահսկումն ու աուդիտը ապահովում են ներքին և արտաքին շահագրգիռ կողմերի վստահությունը, օգնում են կանխելու ֆինանսական սխալ հաշվարկները և ապահովելու կազմակերպության ֆինանսական դիրքի կայունությունը:

7. ԱՄՓՈՓՈՒՄ

Համալսարանի ֆինանսական քաղաքականությունը առանցքային դեր ունի համալսարանի գործունեության կայունության, որակի և թափանցիկության ապահովման գործում: Այն քաղաքականությունների և սկզբունքների ռազմավարական փաթեթ է, որը նախատեսված է արդյունավետորեն կառավարելու համալսարանի ֆինանսական ռեսուրսները՝ կրթական նպատակներին և ուսանողների, անձնակազմի և ընդհանուր առմամբ հասարակության կարիքներին համապատասխան:

Համալսարանի բյուջետային ծրագրերը մանրակրկիտ մշակված են ֆինանսական կայունության և կրթության որակի միջև ճիշտ հավասարակշռություն հաստատելու համար: Համալսարանը ձգտում է առավելագույնս օգտագործել դրամական հոսքերը՝ ապահովելու գործառնությունների անխափան ընթացքը, ուսանողների և դասախոսների կարիքները:

Համալսարանի ռեսուրսների ներդրումը ռազմավարական որոշում է, որն ուղղված է համալսարանի երկարաժամկետ զարգացմանը և առաջադեմ ուսումնական ու գիտահետազոտական միջավայրի ապահովմանը: Համալսարանը նաև պահպանում է թափանցիկության և հաշվետվողականության բարձր չափանիշներ՝ տրանսպարենտ ճշգրիտ և մատչելի ֆինանսական հաշվետվություններ իր շահագրգիռ կողմերին:

Ֆինանսական կայունությունը համալսարանի ռազմավարության անբաժանելի մասն է:

